

شماره جلسه: یکصد و هفتمین جلسه شورای عالی بیمه سلامت کشور	تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۰۸	ساعت: ۸:۰۰ الی ۱۱:۰۰	مکان: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
--	-------------------	----------------------	---

اعضای شرکت کننده:

رئیس شورای عالی بیمه سلامت کشور: آقای دکتر ظفر قندی
 وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: آقای دکتر رضوی، آقای دکتر صادق نیت و آقای دکتر یوسف وند
 سازمان برنامه و بودجه: آقای دکتر پیکان پور و آقای دکتر فراهانی
 بیمه مرکزی ایران: آقای دکتر مشعلچی فیروز آبادی
 سازمان نظام پزشکی: آقای دکتر رئیس زاده و آقای دکتر انیسیان
 سازمان تأمین اجتماعی: آقای دکتر سالاری، آقای دکتر صادقی راد، آقای مهندس خدابنده و آقای مهندس آخوندی
 وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی: خانم دکتر اسمعیلی شه میرزادی
 سازمان بیمه سلامت ایران: آقای دکتر ناصحی، آقای دکتر عفت پناه و آقای دکتر گودرزی
 سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح: آقای دکتر نوبخت
 کمیته امداد امام خمینی (ره): آقای دکتر احمدلو
 سازمان اداری و استخدامی کشور: آقای محرابی
 نمایندگان مجلس شورای اسلامی (عضو ناظر): آقای دکتر روح الامینی نجف آبادی و خانم دکتر زمانی
 دبیر شورای عالی بیمه سلامت: آقای مهندس معنوی

دستور جلسه: دستور العمل خرید راهبردی و ضوابط پوشش بیمه ای سنجش تراکم استخوان

دستور العمل خرید راهبردی سنجش تراکم استخوان به شرح پیوست مورد تصویب اعضای شورای عالی بیمه سلامت کشور قرار گرفت.

دکتر محمدرضا ظفر قندی

وزیر و رئیس شورای عالی بیمه سلامت کشور

امضا

نام دستگاه	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	وزارت اقتصاد و دارایی	سازمان برنامه و بودجه	سازمان نظام پزشکی	کمیته امداد امام خمینی (ره)
امضا						
نام دستگاه	نمایندگان مجلس شورای اسلامی (عضو ناظر)	سازمان تأمین اجتماعی	سازمان بیمه سلامت ایران	سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح	سازمان اداری و استخدامی کشور	دبیر شورای عالی بیمه سلامت
امضا						

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی بیمه سلامت کشور

دستورالعمل خرید راهبردی و ضوابط پوشش بیمه‌ای

سنجش تراکم استخوان

شماره جلسه: یکصد و هفتمین جلسه شورای عالی بیمه سلامت کشور	تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۰۸	ساعت: ۸:۰۰ الی ۱۱:۰۰	مکان: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
موضوع جلسه: دستورالعمل خرید راهبردی و ضوابط پوشش بیمه‌ای سنجش تراکم استخوان			

مقدمه

این دستورالعمل در راستای ایجاد انسجام و برقراری وحدت رویه فی‌مابین مراکز ارائه‌دهنده خدمت و خریدار خدمت، موضوع تصویب نامه هیات محترم وزیران به شماره ۵۵۷۱۸/ت/۵۹۰۷۳هـ — مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۳۱ و براساس آخرین شنا سنامه و استاندارد ابلاغی معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به شماره ۴۰۰/۷۱۸۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۲ تهیه و تنظیم گردیده است.

مستندات قانونی

شناسنامه و استاندارد خدمت تراکم‌سنجی استخوان (نسخه دوم) - ابلاغی معاونت درمان به شماره ۴۰۰/۷۱۸۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۲

ماده ۱: تعاریف واژگان

وزارت بهداشت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دبیرخانه شورای عالی: دبیرخانه شورای عالی بیمه سلامت
معاونت درمان: معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
سازمان‌های بیمه گر: سازمان‌های بیمه گر پایه (سازمان تامین اجتماعی، سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح، سازمان بیمه سلامت ایران) و سایر سازمان‌های بیمه گر
مراکز: کلیه مراکز ارائه دهنده خدمت سنجش تراکم استخوان در بخش دولتی، عمومی غیردولتی، موقوفه و خیریه و خصوصی

ماده ۲: تعریف و تشریح خدمت

نوعی روش تصویر برداری است که در آن با استفاده از دوز پایین اشعه X (روش DXA)، که به سرعت و با دقت میزان تراکم را در ستون فقرات و لگن خاصره و در برخی موارد استخوان رادیوس اندازه‌گیری و به‌صورت اولیه جهت تشخیص استئوپنی و استئوپروز به کار می‌رود.
تراکم‌سنجی استخوان (Bone Densitometry) شامل دو کد و به شرح جدول ذیل:

کد ملی (Code)	ویژگی کد	شرح کد (Value)	کل	حرفه‌ای	فنی	ارزش پایه بیهوشی
۷۰۰۹۲۰	#	Bone Densitometry تراکم‌سنجی استخوان (یک یا دو منطقه) رادیوگرافی	۱۱،۷	۳،۷	۸	۰
۷۰۰۹۲۵	#	Bone Densitometry تراکم‌سنجی استخوان‌های تمام بدن	۱۳،۹	۴،۹	۹	۰

دکتر محمدرضا ظفرقندی

وزیر و رئیس شورای عالی بیمه سلامت کشور

امضا	نام	دستگاه	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	وزارت اقتصاد و دارایی	سازمان برنامه و بودجه	سازمان نظام پزشکی	کمیته امداد امام خمینی (ره)
	نمایندگان مجلس شورای اسلامی (عضو ناظر)	سازمان تامین اجتماعی	سازمان بیمه سلامت ایران	سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح	سازمان اداری و استخدامی کشور	دبیر شورای عالی بیمه سلامت		

شماره جلسه: یکصد و هفتمین جلسه شورای عالی بیمه سلامت کشور	تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۰۸	ساعت: ۸:۰۰ الی ۱۱:۰۰	مکان: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
موضوع جلسه: دستورالعمل خرید راهبردی و ضوابط پوشش بیمه‌ای سنجش تراکم استخوان			

ماده ۳: افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز (Order) / خدمت

براساس آخرین نسخه شناسنامه و استاندارد ارائه خدمات تراکم‌سنجی استخوان افراد صاحب صلاحیت در تجویز خدمت به شرح ذیل می‌باشند:

- متخصصین داخلی و کلیه فوق تخصص‌های مرتبط
- متخصصین اطفال و کلیه فوق تخصص‌های مرتبط
- متخصص ارتوپدی
- متخصص زنان و زایمان
- متخصص جراح مغز و اعصاب
- متخصص طب سالمندان
- متخصص طب فیزیکی و توانبخشی
- متخصص طب ورزشی
- متخصص پوست
- متخصص نورولوژی
- متخصص رادیوانکولوژی
- فلوشیپ درد
- سایر گروه‌های پزشکی از جمله پزشکان عمومی در قالب برنامه پزشکی خانواده و نظام ارجاع
- کلیه موارد فوق به استثنای پزشکی پیشگیری و اجتماعی و طب کار در موارد خارج از نظام ارجاع

ماده ۴: مراکز مجاز ارائه کننده خدمت

خرید راهبردی خدمات سنجش تراکم استخوان، صرفاً در مراکز مجاز ذیل انجام می‌گیرد:

- مراکز تصویربرداری
- مراکز پزشکی هسته‌ای

دکتر محمدرضا ظفرقندی وزیر و رئیس شورای عالی بیمه سلامت کشور						امضا
نام دستگاه	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	وزارت اقتصاد و دارایی	سازمان برنامه و بودجه	سازمان نظام پزشکی	کمیته امداد امام خمینی (ره)
امضا						
نام دستگاه	نمایندگان مجلس شورای اسلامی (عضو ناظر)	سازمان تأمین اجتماعی	سازمان بیمه سلامت ایران	سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح	سازمان اداری و استخوانی کشور	دبیر شورای عالی بیمه سلامت
امضا						

شماره جلسه: یکصد و هفتمین جلسه شورای عالی بیمه سلامت کشور	تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۰۸	ساعت: ۸:۰۰ الی ۱۱:۰۰	مکان: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
موضوع جلسه: دستورالعمل خرید راهبردی و ضوابط پوشش بیمه‌ای سنجش تراکم استخوان			

ماده ۵: اندیکاسیون‌های ارائه خدمت

موارد ضروری انجام مداخله تشخیصی تراکم استخوان (اندیکاسیون دریافت خدمت)

- زنان ۶۵ سال به بالا
- در زنان بعد از یائسگی در سن کمتر از ۶۵ سال، بررسی تراکم استخوان در صورت وجود یک عامل خطر برای توده استخوان کم مانند: وزن کم، شکستگی قبلی، استفاده از داروهای پرخطر، بیماری یا شرایط مرتبط با از دست دادن استخوان اندیکاسیون دارد.
- زنان در دوران گذار به یائسگی با عوامل خطر بالینی برای شکستگی مانند: وزن کم، شکستگی پاتولوژیک قبلی (با ترومای کم)، یا استفاده از داروهای پرخطر
- مردان ۷۰ سال به بالا
- در مردان کمتر از ۷۰ سال، بررسی تراکم استخوان در صورت وجود یک عامل خطر برای توده استخوان کم مانند: وزن کم، شکستگی قبلی، استفاده از داروهای پرخطر، بیماری یا شرایط مرتبط با از دست دادن استخوان اندیکاسیون دارد.
- بزرگسالان با شکستگی ناشی از پوکی استخوان
- بزرگسالان مبتلا به بیماری یا شرایط همراه با توده استخوان کم یا از دست دادن استخوان
- بزرگسالانی که دارویی با عوارض کاهش توده استخوانی یا از دست دادن استخوان مصرف می‌کنند.
- برای پایش درمان در بیماران تحت درمان پوکی استخوان
- برای Monitoring افرادی که درمان دارویی استئوپروز آنها قطع می‌شود و یا افرادی که با وجود اندیکا سیون برای درمان، بنا به دلایلی، درمان دریافت نمی‌کنند.
- افراد با شواهد از دست دادن استخوان که نیاز به درمان دارند ولی تاکنون درمانی دریافت نکرده اند.
- زنانی که استروژن را قطع می‌کنند، باید با توجه به موارد ذکر شده در بالا، برای بررسی تراکم استخوان در نظر گرفته شوند.

عوامل خطر اشاره شده در موارد بالا عبارتند از:

- سابقه شکستگی پاتولوژیک

دکتر محمدرضا ظفرقندی

وزیر و رئیس شورای عالی بیمه سلامت کشور

امضا	نام دستگاه	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	وزارت اقتصاد و دارایی	سازمان برنامه و بودجه	سازمان نظام پزشکی	کمیته امداد امام خمینی (ره)
							
	نام دستگاه	نمایندگان مجلس شورای اسلامی (عضو ناظر)	سازمان تأمین اجتماعی	سازمان بیمه سلامت ایران	سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح	سازمان اداری و استخوانی کشور	دبیر شورای عالی بیمه سلامت
	امضا						

شماره جلسه: یکصد و هفتمین جلسه شورای عالی بیمه سلامت کشور	تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۰۸	ساعت: ۸:۰۰ الی ۱۱:۰۰	مکان: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
موضوع جلسه: دستورالعمل خرید راهبردی و ضوابط پوشش بیمه‌ای سنجش تراکم استخوان			

- علل ثانویه استئوپروز: آرتريت روماتويد، اسپوندیلوآرتروپاتی‌ها، SLE، واسکولیت، اسکرودرمی، میوپاتی‌های التهابی، بیماری‌های بافت همبندی mixed، بیماری‌های متابولیک مزمن، مالتیپل میلوما، ماستوسیتوز سیستمیک، تالاسمی ماژور- کم کاری هیپوفیز، سندرم کوشینگ، هایپر تیروئیدی، هایپر پاراتیروئیدی اولیه- هایپر پرولاکتینمی، آکرومگالی، دیابت، آنمی پرنشیز- سلیاک، گاسترکتومی، بیماری پاژه، بدخیمی‌های اولیه و ثانویه مثل سابقه ابتلای قبلی و فعلی سرطان سینه، بیماری‌های مزمن کبد، بیماری‌های مزمن کلیه، پیوند کلیه و همه بیماران پیوند اعضا، کم خونی داسی شکل، سیستمیک فیبروزیس، سوجذب، بیماری التهابی روده (مثل IBD)
- مصرف کورتیکو استروئید (هر دوزی از کورتیکو استروئیدها برای ۳ ماه و یا بیشتر)
- سایر داروها از قبیل: هپارین، ضد تشنج‌ها، درمان سایر سیو با لوتیروکسین در کاندسر تیروئید ($TSH < 0.1$)، متوترکسات، سیکلوسپورین، داروهای حاوی آندروژن و مشتقات آن، مهارکننده آروماتاز، مهارکننده پروتون پمپ (PPI)، آنتی دپر سانت‌ها، وارفارین، مدرکسی پروژ سترون استات، دیورتیک‌های لوپ، ویتامین A و رتینوئیدهای سنتتیک، ایفو سفاماید، ایماتینیب، تیزولیدین دیون‌ها، درمان ضد رتروویروس (لازم به ذکر است این داروها در صورتی که طولانی مدت، در افراد با سایر ریسک فاکتورها از جمله سن بالا، مصرف ناکافی کلسیم و ویتامین D۳، مصرف سیگار یا سابقه شکستگی پاتولوژیک مصرف شوند حائز اهمیت خواهد بود)

- یائسگی زودرس
- سابقه شکستگی هیپ در وابستگان درجه اول مونث
- وزن پایین (وزن کمتر از ۵۸ کیلوگرم)
- مصرف سیگار
- مصرف زیاد الکل

تیسره: اندیکاسیون سنجش تراکم استخوان تمام بدن (کد ملی: ۷۰۰۹۲۵) برای اطفال مطرح می‌باشد.

- اندیکاسیون سنجش تراکم استخوان سه منطقه محدود (کد ملی: ۷۰۰۹۲۵) به ندرت در هایپرپاراتیروئیدی و $BMI > 40$ استفاده می‌گردد.
- در مواردی که امکان ارزیابی هیپ یا ستون مهره‌ها وجود ندارد از یک سوم رادیوس استفاده شود.
- در موارد لامینکتومی بیش از دو مهره کمری، اسپوندیلوز شدید در ناحیه ستون مهره‌ها، در رفتگی مادرزادی لگن (CDH) یا پروتز دو طرفه در ناحیه هیپ و قرار داشتن Pace maker در محدوده اندازه‌گیری، از ناحیه سوم استفاده می‌شود. همچنین در موارد وزن بالاتر از محدوده وزنی دستگاه می‌توان از یک سوم رادیوس استفاده گردد.

دکتر محمدرضا ظفر قندی

وزیر و رئیس شورای عالی بیمه سلامت کشور

امضا	نام	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	وزارت اقتصاد و دارایی	سازمان برنامه و بودجه	سازمان نظام پزشکی	کمیته امداد امام خمینی (ره)
	امضا						
نام	نمایندگان مجلس شورای اسلامی (عضو ناظر)	سازمان تأمین اجتماعی	سازمان بیمه سلامت ایران	سازمان خدمات درمانی	سازمان اداری و استخدامی کشور	دبیر شورای عالی بیمه سلامت	
دستگاه							
امضا							

شماره جلسه: یکصد و هفتمین جلسه شورای عالی بیمه سلامت کشور	تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۰۸	ساعت: ۸:۰۰ الی ۱۱:۰۰	مکان: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
موضوع جلسه: دستورالعمل خرید راهبردی و ضوابط پوشش بیمه‌ای سنجش تراکم استخوان			

ماده ۶: کنتررا اندیکاسیون‌های دقیق خدمت

تنها موارد عدم انجام مداخله تشخیصی تراکم استخوان (کنتررا اندیکاسیون‌های دقیق خدمت) بارداری است.

ماده ۷: ویژگی‌های ارائه خدمت تراکم‌سنجی استخوان

۱-۷ نحوه ارائه خدمت در سطح یک و در قالب برنامه پزشک خانواده یا پزشک عمومی در نظام ارجاع

- مراجعه خانم‌های ۵۰ سال و بالاتر به خانه‌های بهداشت و پایگاه‌های سلامت برای دریافت خدمات برنامه پوکی استخوان و پیشگیری از شکستگی‌های ناشی از آن
- بررسی وضعیت فرد از نظر ابتلا به بیماری پوکی استخوان توسط مراقبین سلامت و یا بهورز با استفاده از چک لیست اپرا و ابزار استا
- ارجاع افراد نیازمند به دانسیتومتری توسط پزشک
- شروع فرایند درمانی توسط پزشک پس از دریافت نتایج دانسیتومتری

۲-۷ تواتر ارائه خدمت

تواتر ارائه خدمت هر دو سال یک بار و با تشخیص پزشک معالج و ثبت نشان بیماری پوکی استخوان توسط پزشک معالج تا یکبار در سال قابل محاسبه و پرداخت می‌باشد.

ماده ۸: نظام پرداخت

۱. سهم سازمان‌های بیمه‌گر پایه در بخش سربایی، معادل ۷۰ درصد تعرفه دولتی در کلیه موسسات طرف قرارداد اعم از دولتی، خصوصی، خیریه و عمومی غیردولتی می‌باشند و سهم بیمار معادل ۳۰ درصد تعرفه دولتی به علاوه مابه التفاوت تعرفه بخش دولتی با بخش مربوطه خواهد بود.
۲. سهم سازمان‌های بیمه‌گر پایه در بخش بستری، معادل ۹۰ درصد تعرفه دولتی در کلیه موسسات طرف قرارداد اعم از دولتی، خصوصی، خیریه و عمومی غیردولتی می‌باشند و سهم بیمار معادل ۱۰ درصد تعرفه دولتی به علاوه مابه التفاوت تعرفه دولتی با بخش مربوطه خواهد بود.

دکتر محمدرضا ظفرقندی

وزیر و رئیس شورای عالی بیمه سلامت کشور

امضا	نام	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	وزارت اقتصاد و دارایی	سازمان برنامه و بودجه	سازمان نظام پزشکی	کمیته امداد امام خمینی (ره)
	امضا						
نام	نام	تأمین اجتماعی	سازمان بیمه سلامت ایران	سازمان خدمات درمانی	سازمان اداری و استخباراتی کشور	دبیر شورای عالی بیمه سلامت	
دستگاه	دستگاه	تأمین اجتماعی	سازمان بیمه سلامت ایران	سازمان خدمات درمانی	سازمان اداری و استخباراتی کشور	دبیر شورای عالی بیمه سلامت	
امضا	امضا						

شماره جلسه: یکصد و هفتمین جلسه شورای عالی بیمه سلامت کشور	تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۰۸	ساعت: ۸:۰۰ الی ۱۱:۰۰	مکان: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
موضوع جلسه: دستورالعمل خرید راهبردی و ضوابط پوشش بیمه‌ای سنجش تراکم استخوان			

۳. کلیه قوانین و مقررات و مصوبات هیات محترم وزیران که به منظور کاهش یا حذف فرانشیز بیماران قابل تسری به این دستورالعمل می‌باشد.

*** این دستورالعمل از زمان تصویب در صحن شورای عالی بیمه سلامت کشور، برای کلیه سازمان‌های بیمه‌گر پایه و تکمیلی و مراکز ارائه دهنده خدمت لازم‌الاجرا می‌باشد. با عنایت به لزوم بازنگری دوره‌ای این دستورالعمل در راستای خدمت‌رسانی هر چه بهتر به بیمه شدگان، ضروری است کلیه ذینفعان موارد اصلاحی را از طریق حوزه‌های ستادهای خود به دبیرخانه شورای عالی بیمه سلامت کشور منعکس نمایند.

دکتر محمدرضا ظفرقندی

وزیر و رئیس شورای عالی بیمه سلامت کشور

امضا	نام دستگاه	وز بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	وزارت اقتصاد و دارایی	سازمان برنامه و بودجه	سازمان نظام پزشکی	کمیته امداد امام خمینی (ره)
	امضا						
نام دستگاه	نمایندگان مجلس شورای اسلامی (عضو ناظر)	سازمان تأمین اجتماعی	سازمان بیمه سلامت ایران	سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح	سازمان اداری و استخدامی کشور	دبیر شورای عالی بیمه سلامت	
امضا							